

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

**ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

Διεύθυνση: Παν/πολη Ιλίσια Τ.Κ. 157 71

Τηλέφωνο: 210 7275590

Fax: 210 7275530

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

« ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ »

Προκήρυξη

Το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στο αντικείμενο της Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

Το πρόγραμμα αυτό αναμορφώθηκε πρόσφατα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν.4485/2017. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του τίτλου Μ.Δ.Ε. ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα η ελάχιστη και έξι (6) η μέγιστη. Η παρακολούθηση του Προγράμματος προϋποθέτει την καταβολή τέλους φοίτησης συνολικού ύψους εξακοσίων (600,000) ευρώ (εκατόν πενήντα ευρώ για κάθε εξάμηνο φοίτησης.)

Η παρούσα προκήρυξη αφορά την εισαγωγή τριάντα (30), κατ' ανώτατο όριο, σπουδαστών του προγράμματος για το ακαδημαϊκό έτος 2021 – 2022. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς έξι (6) μαθήματα και τέσσερα (4) σεμινάρια και να εκπονήσουν μεταπτυχιακή εργασία διπλώματος.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α΄ κύκλου σπουδών όλων των Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι όλων των Τμημάτων της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων, της αλλοδαπής, Γίνονται επίσης δεκτοί, ως υπεράριθμοι, μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 του Ν. 4485/17.

Η επιλογή των φοιτητών πραγματοποιείται με βάση την απόδοση των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις για το ΠΜΣ, οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα αντικείμενα:

- I. Ιστορία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.
- II. Ιστορία της Φιλοσοφίας
- III. Φιλοσοφία της Επιστήμης.

Η προτεινόμενη βιβλιογραφία για τα προς εξέταση μαθήματα έχει ως εξής:

I. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

1. Butterfield H.: Η καταγωγή της σύγχρονης επιστήμης. Μτφ. Ι. Αρζόγλου, Α. Χριστοδουλίδης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ. 1983 (ολόκληρο το βιβλίο).
2. Cardwell Donald: Ιστορία της Τεχνολογίας. Μτφ. Δ. Κατσέρης, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2000 (κεφάλαια 2,3,5,6,7,13).
3. Χριστιανίδης Γιάννης: Θέματα από την ιστορία των Μαθηματικών. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2003 (κεφάλαια 3 και 4).

II. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. Πλάτων και Αριστοτέλης
2. Νεότερη φιλοσοφία (Από τον Ντεκάρτ έως και τον Καντ).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Mario Vegetti, Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας, Αθήνα, Εκδόσεις Τραυλός, 2000 (Κεφάλαια 7–9).
2. Antony Kenny, Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 2005 (Κεφάλαιο 3).

ΚΕΙΜΕΝΟ

René Descartes, Λόγος περί της Μεθόδου, μτφρ. Χρ. Χρηστίδης, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1976.

III. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Τα θέματα της εξέτασης θα αντληθούν από τις παρακάτω τρεις (3) θεματικές ενότητες της φιλοσοφίας της επιστήμης. Κάθε θεματική ενότητα περιγράφεται συνοπτικά και συνοδεύεται από βιβλιογραφικές αναφορές (ύλη). Ενδέχεται να απαιτείται εξοικείωση με έννοιες και θέσεις που δεν αναλύονται στα συγκεκριμένα κεφάλαια που υποδεικνύονται για μελέτη.

Θεματικές Ενότητες

1. **Λογικός Θετικισμός, Λογικός Εμπειρισμός.** Το πρόβλημα της επαγωγής στον Hume και απόπειρες απάντησης. Οι απαρχές του λογικού θετικισμού. Λογικός θετικισμός. Ο κύκλος της Βιέννης. Η αρχή της επαληθευσιμότητας. Λογικός εμπειρισμός.

Ύλη. Brown (κεφάλαιο 1), Salmon κ.α. (κεφάλαιο 2: 2.5 και 2.6, κεφάλαιο 3: 3.5).

2. **Επιστημονική Εξήγηση.** Διασάφηση της έννοιας «επιστημονική εξήγηση». Ερωτήματα του τύπου «γιατί;». Παραγωγή και επαγωγή. Πρέπει/μπορεί η επιστήμη να παρέχει εξηγήσεις; Εξήγηση και αναγωγή στο οικείο. Το παραγωγικό-νομολογικό (Π-Ν) πρότυπο. Νόμοι της φύσης. Το παραγωγικό-στατιστικό (Π-Σ) πρότυπο. Το επαγωγικό-στατιστικό (Ε-Σ) πρότυπο. Το πρότυπο της στατιστικής σχέσης (Σ-Σ). Ενοποίηση και αιτιοκρατική-μηχανιστική παράδοση. Πραγματολογική ανάλυση της εξήγησης. Εξήγηση, αλήθεια και επιστημονική αλλαγή.

Ύλη. Brown (κεφάλαιο 4), Salmon κ.α. (κεφάλαιο 1).

3. **Επιστημονική Αλλαγή.** Η «παραδεδομένη άποψη». Αντίληψη / παρατήρηση και θεωρία. Η «νέα φιλοσοφία της επιστήμης». Επιστημονικές επαναστάσεις κατά Kuhn. Ερευνητικά προγράμματα κατά Lakatos. Η επιστημονική πρόοδος ως επίλυση προβλημάτων κατά Laudan. Ο «θεωρητικός πλουραλισμός» και ο «μεθοδολογικός αναρχισμός» του Feyerabend.

Ύλη. Brown (κεφάλαια 6, 8) Salmon κ.α. (κεφάλαιο 4: από 4.5 μέχρι και 4.9).

Βιβλιογραφία

1. Brown, H. I. ([1977] 1993). Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση: Μια Νέα Φιλοσοφία της Επιστήμης. Μετάφραση: Α. Λευικός, Ε. Μαχαίρα, Δ. Παπαγιαννάκος, Χ. Συμάρης. Επιστημονική επιμέλεια: Α. Μπαλτάς. Ηράκλειο: Π.Ε.Κ.
2. Salmon, M.H. κ.α. ([1992] 1998). Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης. Μετάφραση: Π. Θεοδώρου, Κ. Παγωνδιώτης, Γ. Φουρτούνης. Επιστημονική επιμέλεια: Α. Μπαλτάς. Ηράκλειο: Π.Ε.Κ.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

- Αίτηση

- Βιογραφικό σημείωμα

- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών (στην περίπτωση πτυχιούχων ξένων ιδρυμάτων, απαιτείται και βεβαίωση αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν.4485/17)

- Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν

- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν

- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Δύο συστατικές επιστολές.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, επιπέδου B2.

Για την κατάθεση της αίτησής σας, χρειάζεται να συνδεθείτε στην «Υπηρεσία ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων ΕΚΠΑ» eprotocol.uoa.gr και να κάνετε ταυτοποίηση με τους κωδικούς του Taxis.

Αφού ολοκληρωθεί η ταυτοποίηση, συνεχίζετε στο πεδίο Α. Αιτήσεις για φοιτητικά θέματα και συγκεκριμένα στην κατηγορία 05. Αιτήσεις Υποψηφιότητας σε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Στην ηλεκτρονική αίτηση που εμφανίζεται, συμπληρώνετε τα στοιχεία σας και επισυνάπτετε τα παραπάνω δικαιολογητικά.

Η υποβολή δικαιολογητικών θα πραγματοποιηθεί **μόνο ηλεκτρονικά από τη Δευτέρα 24 Μαΐου 2021 έως τη Δευτέρα 6 Σεπτεμβρίου 2021.**

Η εξέταση των υποψηφίων φοιτητών/τριών θα διεξαχθεί την Παρασκευή 17 Σεπτεμβρίου 2021, 18.00-21.00, στην Αίθουσα Διδασκαλίας Α του Τμήματος (στο κτήριο δίπλα στο κλειστό γυμναστήριο της Παν/πολης).

Αν οι συνθήκες καθιστούν αδύνατη την εξέταση με φυσική παρουσία, οι υποψήφιοι/ες θα ειδοποιηθούν εγκαίρως για εναλλακτικό τρόπο εξέτασης.

Πληροφορίες:
Γραμματεία Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης
Τηλ: 210 7275590
Πληροφορίες elsavva@phs.uoa.gr.
Ιστοσελίδα: <https://hpst.phs.uoa.gr/>

Ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Καθηγητής

Ευστάθιος Ψύλλος 210 727 5538

email: psillos@phs.uoa.gr